

Zaaknummer: 2009/027
Rechter(s): mrs. Loeb, Mollee, Kleijn
Datum uitspraak: 16 november 2009
Partijen: Appellant tegen Universiteit Utrecht
Trefwoorden: communautair recht, discriminatie, geaardheid student, objectieve redelijke rechtvaardigingsgrond, proportionaliteit, rechtszekerheid, toegang tot het onderwijs, toekomstige wetgeving, vrijheid van meningsuiting,

Artikelen: WHW artikel 7.37, 7.42a(ontwerp); EVRM artikelen 8, 10, 14; Eerste Protocol EVRM artikel 2

Uitspraak: Ongegrond

Hoofdoverwegingen: 2.6. Het College volgt verweerder voorts in diens betoog dat het recht op onderwijs volgens de uitspraak van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens van 10 november 2005 in zaak no. 44774/98 Leyla Sahin vs. Turkije niet absoluut is en een beperking van dat recht gerechtvaardigd is, wanneer die een legitiem doel dient en proportioneel is. Het College verwijst in het bijzonder naar de onderdelen 154 tot en met 156 van deze uitspraak, waarin het Hof het volgende heeft overwogen:
(...)
Verweerder heeft zich op het standpunt mogen stellen dat de eigenschappen van appellant, die zich publiekelijk als pedofiel bekend en het mogen hebben van pedofiele betrekkingen voorstaat, zozeer haaks staan op hetgeen als uitgangspunt voor de opleiding in de Pedagogische Wetenschappen geldt, dat het volgen van de opleiding pedagogiek door hem zich niet met de essentie van die opleiding verdraagt en de opleiding zal kunnen ontwrichten. Deze omstandigheden vormen voldoende zwaarwegende redenen om de inbreuk op het recht van appellant op onderwijs door de weigering te rechtvaardigen. Ook is de maatregel niet disproportioneel, nu appellant door de weigering niet van het volgen van ander wetenschappelijk onderwijs is uitgesloten. Voorts heeft verweerder aan het belang van de aanspraak op bescherming die derden aan artikel 8 van het EVRM kunnen ontleen, meer gewicht mogen toekennen dan aan het belang van appellant bij het volgen van de door hem gewenste opleiding. De conclusie is dat appellant zich niet met vrucht op de door hem ingeroepen bepalingen van internationaal recht kan beroepen, omdat voor de op het recht op onderwijs gemaakte inbreuk een objectieve, redelijke rechtvaardigingsgrond aanwezig is.
Met betrekking tot het gestelde omtrent artikel 10 van het EVRM overweegt het College dat verweerder niet in strijd met het daarin geregelde recht op vrije meningsuiting heeft besloten. De weigering legt aan appellant daar geen beperkingen op.
Tenslotte heeft verweerder evenmin het discriminatieverbod van artikel 14 van het EVRM geschonden; het College volgt hem in hetgeen hij terzake heeft betoogd.

2.7. Nog daargelaten of, zoals appellant stelt, met het ontwerp-artikel 7.42a van de WHW is beoogd de bevoegdheid van de instellingbesturen om inschrijving van een student te weigeren zodanig te beperken, dat die weigering in een geval

als dat van appellant niet mogelijk is, ziet het College geen aanleiding om het bestreden besluit, zoals door appellant bepleit, te toetsen aan die bepaling van mogelijk komend recht. Het zou aan de rechtszekerheid van de instellingsbesturen te zeer afdoen, indien de bevoegdheid om al dan niet tot inschrijving te besluiten en de wijze waarop van die bevoegdheid gebruik wordt gemaakt niet zou worden beoordeeld aan de hand van geldend recht.

Uitspraak in de zaak tussen:

[naam appellant], wonende te [naam woonplaats], appellant,
en
het college van bestuur van de Universiteit Utrecht, gevestigd te Utrecht, verweerder.

1. Procesverloop

Bij besluit van 11 mei 2009 heeft verweerder geweigerd appellant in te schrijven als student voor de opleiding Pedagogische Wetenschappen.

Bij besluit van 27 juli 2009 heeft verweerder het door appellant daartegen gemaakte bezwaar ongegrond verklaard.

Tegen dit besluit heeft appellant bij brief, bij het College ingekomen op 3 augustus 2009, beroep ingesteld.

Bij brief van 17 september 2009 heeft verweerder een verweerschrift ingediend.

Bij brief van 6 oktober 2009 heeft appellant nog een nader stuk ingediend.

Het College heeft de zaak ter zitting behandeld op 19 oktober 2009, waar appellant in persoon, bijgestaan door dr. J.W. Holleman en verweerder, vertegenwoordigd door mrs. E.J. Daalder en A.C. Ros, beiden advocaat te Den Haag, en prof. dr. T. Wubbels, prof. dr. J.E.H. van Luit en mr. P. Vlugter, allen in dienst van de universiteit, zijn verschenen.

2. Overwegingen

2.1. Aan het besluit van 27 juli 2009 heeft verweerder ten grondslag gelegd dat, samengevat weergegeven, de inschrijving van appellant, die zich als pedofiel profileert en zich als secretaris van een politieke partij actief en publiekelijk inzet om pedoseksueel gedrag toegestaan te maken, voor de door hem beoogde studie zou leiden tot een ernstige aantasting van de huidige en toekomstige vertrouwensrelaties die de universiteit in het algemeen en de opleiding Pedagogische Wetenschappen in het bijzonder met alle daarbij betrokkenen heeft. Bij de beslissing om appellant niet in te schrijven komt aan artikel 2 van het Eerste Protocol bij het Verdrag voor de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (hierna: het EVRM) volgens verweerder niet de betekenis toe die appellant daaraan gehecht wil zien, omdat het uit die bepaling voortvloeiende recht op onderwijs niet inhoudt dat eenieder aanspraak heeft om elke wetenschappelijke opleiding die hij verkiest te volgen. Daarbij is volgens verweerder van belang dat in geval van inschrijving van appellant ook de rechten van derden, in het bijzonder de door artikel 8 van het EVRM gegarandeerde rechten op bescherming van de persoonlijke levenssfeer, in het geding zijn en de daarbij betrokken belangen zwaarder wegen dan die van appellant bij het volgen van de door hem beoogde studie en de weigering appellant daarvoor in te schrijven niet disproportioneel is. Voorts biedt artikel 7.37, eerste lid, van de WHW, gelet op de uitspraak van het College van beroep voor het hoger onderwijs van 20 juni 2008 in

zaak nummer CBHO 2008/008, de grondslag om appelland om deze reden niet in te schrijven. Tenslotte is er geen strijd met het verbod op discriminatie van artikel 14 van het EVRM, nu zich een objectieve, redelijke rechtvaardigingsgrond voor de weigering voordoet, aldus verweerder.

2.2. In beroep heeft appelland aangevoerd dat, samengevat weergegeven, verweerder met de weigering hem in te schrijven in strijd handelt met het bepaalde in de artikelen 8, 10 en 14 van het EVRM, en artikel 2 van het Eerste Protocol bij het EVRM. Voorts heeft hij aangevoerd dat de toekomstige wetgeving, Kamerstukken 31 821, Versterking Bestuur, inzonderheid het nieuw in te voegen artikel 7.42a, tot doel heeft de bevoegdheid van de instelling om een student uit te schrijven, dan wel de inschrijving te weigeren op ondubbelzinnige wijze te regelen. Indien deze nieuwe wetgeving van kracht zou zijn, dan zou, aldus appelland, hem de inschrijving voor de opleiding Pedagogiek niet mogen worden geweigerd. Appelland verzoekt daarom om zijn beroep mede te beoordelen aan de hand van de in het wetsontwerp 31 821 opgenomen criteria.

2.3. In het verweerschrift heeft verweerder nog nader uiteengezet, waarom zich geen strijdigheid met de door appelland ingeroepen internationaalrechtelijke bepalingen voordoet. Met name is de weigering appelland in te schrijven tot de studie Pedagogische Wetenschappen volgens hem niet in strijd met artikel 10 van het EVRM, omdat deze weigering appelland niet belemmert in het uitdragen van zijn opvattingen of gevoelens, terwijl, indien die weigering al in strijd zou moeten worden geacht met die verdragsbepaling, deze op grond van de in het tweede lid van dat artikel vermelde belangen gerechtvaardigd is.

2.4. Ter zitting heeft appelland desgevraagd nader toegelicht dat het beroep zich toespitst op de door hem gestelde strijd met bepalingen van internationaal recht en de toepasselijkheid van de door hem vermelde toekomstige wetgeving.

2.5. Het College zal zich beperken tot deze beroepsgronden. Het overweegt daartoe dat de overige gezeten rechtsvragen in zijn uitspraak van 20 juni 2008 in zaak nummer CBHO 2008/008 zijn beantwoord en geen nadere bespreking behoeven. Het College ziet in het aangevoerde geen grond om daarover thans anders te oordelen.

2.6. Het College volgt verweerder voorts in diens betoog dat het recht op onderwijs volgens de uitspraak van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens van 10 november 2005 in zaak no. 44774/98 Leyla Sahin vs. Turkije niet absoluut is en een beperking van dat recht gerechtvaardigd is, wanneer die een legitiem doel dient en proportioneel is. Het College verwijst in het bijzonder naar de onderdelen 154 tot en met 156 van deze uitspraak, waarin het Hof het volgende heeft overwogen:

"154. In spite of its importance, this right is not, however, absolute, but may be subject to limitations; these are permitted by implication since the right of access "by its very nature calls for regulation by the State". Admittedly, the regulation of educational institutions may vary in time and in place, inter alia, according to the needs and resources of the community and the distinctive features of different levels of education. In order to ensure that the restrictions that are imposed do not curtail the right in question to such an extent as to impair its very essence and deprive it of its effectiveness, the Court must satisfy itself that they are foreseeable for those concerned and pursue a legitimate aim. However, unlike the position with respect to Articles 8 to 11 of the Convention, it is not bound by an exhaustive list of "legitimate aims" under Article 2 of Protocol No. 1. Furthermore, a limitation will only be compatible with Article 2 of Protocol No. 1 if there is a reasonable relationship of proportionality between the means employed and the aim sought to be achieved.

155. Such restrictions must not conflict with other rights enshrined in the Convention and its Protocols either. The provisions of the Convention and its Protocols must be considered as a whole. Accordingly, the first sentence of Article 2 of Protocol No. 1 must, where appropriate, be read in the light in particular of Articles 8, 9 and 10 of the Convention.

156. The right to education does not in principle exclude recourse to disciplinary measures, including suspension or expulsion from an educational institution in order to ensure compliance with its internal rules."

Verweerder heeft zich op het standpunt mogen stellen dat de eigenschappen van appelland, die zich publiekelijk als pedofiel bekend en het mogen hebben van pedofiele betrekkingen voorstaat, zozeer haaks staan op hetgeen als uitgangspunt voor de opleiding in de Pedagogische Wetenschappen geldt, dat het volgen van de opleiding pedagogiek door hem zich niet met de essentie van die opleiding verdraagt en de opleiding zal kunnen ontwrichten. Deze omstandigheden vormen voldoende zwaarwegende redenen om de inbreuk op het recht van appelland op onderwijs door de weigering te rechtvaardigen. Ook is de maatregel niet disproportioneel, nu appelland door de weigering niet van het volgen van ander wetenschappelijk onderwijs is uitgesloten. Voorts heeft verweerder aan het belang van de aanspraak op bescherming die derden aan artikel 8 van het EVRM kunnen ontlenen, meer gewicht mogen toekennen dan aan het belang van appelland bij het volgen van de door hem gewenste opleiding. De conclusie is dat appelland zich niet met vrucht op de door hem ingeroepen bepalingen van internationaal recht kan beroepen, omdat voor de op het recht op onderwijs gemaakte inbreuk een objectieve, redelijke rechtvaardigingsgrond aanwezig is. Met betrekking tot het gestelde omtrent artikel 10 van het EVRM overweegt het College dat verweerder niet in strijd met het daarin geregelde recht op vrije meningsuiting heeft besloten. De weigering legt aan appelland daar geen beperkingen op.

Tenslotte heeft verweerder evenmin het discriminatieverbod van artikel 14 van het EVRM geschonden; het College volgt hem in hetgeen hij terzake heeft betoogd.

2.7. Nog daargelaten of, zoals appelland stelt, met het ontwerpartikel 7.42a van de WHW is beoogd de bevoegdheid van de instellingbesturen om inschrijving van een student te weigeren zodanig te beperken, dat die weigering in een geval als dat van appelland niet mogelijk is, ziet het College geen aanleiding om het bestreden besluit, zoals door appelland bepleit, te toetsen aan die bepaling van mogelijk komend recht. Het zou aan de rechtszekerheid van de instellingsbesturen te zeer afdoen, indien de bevoegdheid om al dan niet tot inschrijving te besluiten en de wijze waarop van die bevoegdheid gebruik wordt gemaakt niet zou worden beoordeeld aan de hand van geldend recht.

2.8. Gelet op het vorenstaande, moet het beroep ongegrond worden verklaard.

2.9. Voor een proceskostenveroordeling bestaat geen aanleiding.

3. Beslissing

Het College verklaart het beroep ongegrond.